

VEDTÆGT

for

Sanderum Kirkegård, Hjallesø Provsti, Odense kommune, Fyens Stift

A. KIRKEGÅRDENS BESTYRELSESFORHOLD

§ 1

Kirkegården ejes af Sanderum kirke og bestyres af Sanderum menighedsråd.

§ 2

1. Kirkegårdens daglige drift varetages af den ved kirken ansatte kirkegårdsleder under ansvar over for menighedsrådet i overensstemmelse med regulativ for kirkegårdslederstillingen og bestemmelserne i denne vedtægt.
2. Tilsyn med kirkegårdens drift påhviler kirkeværgen i overensstemmelse med reglerne herfor i vedtægt for kirkeværgen.
3. Klager vedrørende kirkegårdens drift rettes til menighedsrådet.

§ 3

1. Kirkegårdens kontor er beliggende på adressen: Holkebjergvej 8, 5250 Odense SV.
2. Ved hver kirkegård skal der være to eksemplarer af den af provsten autoriserede kirkegårdsprotokol, hvoraf den ene opbevares på kirkegårdskontoret og den anden hos kirkeværgen.
3. Mindst en gang årligt skal gravpladserne på kirkegården sammenholdes med begge eksemplarer af kort og protokoller, og eventuelle uoverensstemmelser berigtiges. Kort og protokoller skal forevises ved syn over kirkegården.

B. GRAVSTEDER

§ 4

Den bestående kirkelige tradition med kistens anbringelse i retningen øst-vest, samt at ved gravsteder med flere end én gravplads anbringes den først begravede i den nordlige gravplads, skal så vidt muligt opretholdes.

ERHVERVELSE OG FORNYELSE

§ 5

Henvendelse om erhvervelse af brugsret til gravsteder, gravstedsret samt om nedsættelse af kister eller askeurner i såvel nye som bestående gravsteder sker til kirkegårdens kontor.

§ 6

1. I forbindelse med udlægning af gravsted til begravelse eller urnenedsættelse udfærdiger kirkegårdskontoret et gravstedsbrev.
2. Ved senere begravelse eller urnenedsættelse i gravstedet foretages påtegning herom på gravstedsbrevet eller der udfærdiges ajourført gravstedsbrev.

§ 7

1. Begæring om erhvervelse af gravstedsret skal imødekommes til begravelse af en person som:
 - 1) Havde bopæl i sognet og tilhørte folkekirken.
 - 2) Havde ægtefælle / registreret partner, forældre eller børn begravet på kirkegården, eller på særlig måde var knyttet til sognet.I tvivlstilfælde tilfalder den endelige afgørelse stiftsøvrigheden.
- 3) Havde bopæl i Odense kommune uden at tilhøre folkekirken, såfremt der ikke i kommunen er en kommunal kirkegård eller en kirkegård for det trossamfund, afdøde tilhørte.
2. Der kan tillige erhverves gravstedsret til begravelse af andre medmindre indskrænkning i denne ret på særlige afsnit af kirkegården fremgår af tillæg til vedtægten.
3. Når der udlægges gravplads til en person i fast samlivsforhold, skal der på begæring samtidig udlægges en gravplads til den efterlevende umiddelbart ved siden af den anviste gravplads. Retten til gravplads bevares, uanset hvor han eller hun ved sin død har bopæl.
4. Der skal altid være adgang for ubemidlede, som opfylder betingelserne i stk. 1, til at få en sømmelig gravplads udlagt uden vederlag.
5. Gravsteder kan udlægges med indtil 4 gravpladser. Ønskes større gravsteder udlagt, kan dette alene ske med menighedsrådets godkendelse.
6. Ønske om fornyelse af gravstedsretten efter brugsperiodens udløb skal imødekommes, med mindre en godkendt reguleringsplan for kirkegården er til hinder for det. Såfremt gravstedet har været ryddet på grund af misligholdelse, kan gravstedet kun generhverves mod betaling af renholdelsen for det antal år gravstedet har været ryddet, og renholdelsen skal overdrages til kirkegården mod den vedtægtsmæssige betaling.
7. Ønske om erhvervelse eller fornyelse af gravstedsretten for et åremål, som overstiger fredningsperioden kan kun ske med menighedsrådets godkendelse. Denne godkendelse vil kunne gøres betinget af, at gravstedets vedligeholdelse sikres ved indbetaling til kirkens midler af et kapitalbeløb, svarende til fredningsperiodens længde.
8. Erhvervelse af gravstedsret uden brug af gravstedet kan kun finde sted, såfremt gravstedets renholdelse overdrages til kirkegården til gældende takst herfor.

§ 8

Ved begravelse eller urnenedsættelse i et bestående gravsted skal gravstedsretten om nødvendigt forlænges for det tidsrum, hvormed fredningstiden overstiger den løbende brugsperiode.

§ 9

Den periode, for hvilken gravstedsretten er erhvervet eller fornyet, regnes fra den efter erhvervelsen eller fornyelsen førstkommande 1. januar.

§ 10

Gravstedsretten kan kun overdrages efter skriftlig begæring med menighedsrådets samtykke.

§ 11

1. Hvis gravstedsretten ønskes fornyet, må indehaveren af brugsretten rette henvendelse til kirkegårdskontoret herom i rimelig tid før den løbende brugsperiodes ophør.
2. Sker sådan henvendelse ikke, sender kirkegårdskontoret ved anbefalet brev den pågældende en påmindelse om fornyelsen. Medfører dette ikke fremsættelse af ønske om fornyelse af gravstedsretten, hjemfalder gravstedet og hvad der findes derpå til kirkegården.
3. Indehaveren af gravstedsretten kan dog inden 4 uger efter brugstidens udløb fjerne planter m.m. samt gravminder. Gravstedet skal afleveres planeret uden stubbe, fundamenter m.v. Arbejdet kan overlades til kirkegården mod betaling. Orientering herom skal gives i den foran omhandlede påmindelse.
4. Hvis man ikke kan lokalisere en ejer af brugsretten til et gravsted, sættes på gravstedet et skilt med ordlyden: "Fredningstiden for dette gravsted er udløbet." Gravstedejeren eller nærmeste pårørende bedes rette henvendelse til kirkegårdskontoret / kirkeværgen snarest." Har der ikke inden 6 mdr. efter skiltets anbringelse været rettet henvendelse om gravstedet, hjemfalder gravstedet kirkegården.

NEDLÆGGELSE OG REGULERING

§ 12

Erhvervelse eller fornyelse af gravstedsret for en periode, som overstiger fredningstiden fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse, kan ikke hindre kirkegårdens eventuelle nedlæggelse.

§ 13

1. Hel eller delvis nedlæggelse af gravsteder eller ændringer af bestående gravstedsanlæg i øvrigt, kan kun ske efter udløbet af fredningstiden fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse og kun som et led i en godkendt regulering af kirkegården.

GRAVSTEDERNES INDHEGNING

§ 14

1. Gravstederne må ikke uden menighedsrådets samtykke hegnes med andet end levende hegn. Undtagelse kan kun gøres, hvor den stedlige tradition eller vedtægten tilsiger det.
2. Alle levende hække plantes, vedligeholdes og klippes ved kirkegårdens foranstaltning, og er dennes ejendom.
3. Gravstedsindhegninger af træ eller jerngitter, murværk, stensætning eller lignende skal holdes sømmeligt ved lige på foranstaltning af ejeren af gravstedsretten. Gravgitre og lignende, som på grund af manglende vedligeholdelse virker skæmmende på kirkegården, kan efter menighedsrådets beslutning og med provstiudvalgets forudgående godkendelse forlanges fjernet.

GRAVSTEDERNES BEPLANTNING

§ 15

1. Hvis bestående beplantninger på gravstederne ved deres højde eller udbredelse skønnes at være til ulempe, kan menighedsrådet med provstiudvalgets forudgående godkendelse forlange dem beskåret eller fjernet.
2. Bestående beplantninger, herunder træer, må ikke uden provstiudvalgets forudgående godkendelse beskæres eller fjernes, uanset hvor på kirkegårdsarealet de står, og uanset af hvem plantningen er bekostet.

GRAVMINDER

§ 16

1. Gravminderne må indordnes den lokale tradition, hvis en sådan findes, f.eks. en opstilling med forsiden vendt mod øst.
2. Menighedsrådet påser, at gravminder, som ved deres størrelse eller form vil virke skæmmende for kirken eller kirkegården, eller hvis indskrift og udstyr må anses for upassende, ikke anbringes.
3. Er sådanne gravminder alligevel blevet anbragt, kan de af menighedsrådet med provstiudvalgets godkendelse forlanges fjernet. Provstiudvalgets afgørelse herom kan indankes for stiftsøvrigheden.
4. Fundament til gravminder skal være opsat så forsvarligt, at der ikke kan opstå fare ved at gravsætte i et tilstødende gravsted.
5. På kirkeværgens / kirkegårdslederens anmodning har indehavere af gravstedsretten pligt til at afhjælpe indtrufne beskadigelser på gravminder o.l.
6. Der kan fastsættes særlige regler for gravminder på enkelte afsnit af kirkegården.
7. Gravminder, registreret bevaringsværdige af provstesynet, må ikke fjernes fra kirkegården, og skal så vidt muligt forblive på gravstedet.
8. Vedligeholdelse og istandsættelse af registrerede gravminder, der er hjemfaldne til kirkegården, påhviler menighedsrådet.
9. Hvor deres flytning er nødvendig, skal de anbringes på et andet passende sted på kirkegården efter godkendelse af provstesynet.

GRAVSTEDERNES VEDLIGEHOLDELSE

§ 17

1. Indehaveren af gravstedsretten har pligt til at drage omsorg for gravstedets sømmelige vedligeholdelse, medmindre der er oprettet legat eller på anden måde betalt for vedligeholdelsen. Den pågældende har ansvaret for, at bestemmelserne i nærværende vedtægt overholdes.

2. Det påhviler kirkevæрге / kirkegårdsleder at påse og afgøre, om gravstederne på kirkegården vedligeholdes sømmeligt og i overensstemmelse med vedtægtsbestemmelse.

3. Hvis indehaveren af gravstedsretten forsømmer sin pligt med hensyn til vedligeholdelse, skal kirkegårdslederen skriftligt tilbyde, at kirkegården overtager vedligeholdelsen mod betaling af den i nærværende vedtægts fastsatte takst.

4. Hvis vedligeholdelsen ikke overlades til kirkegården, eller den fastsatte betaling herfor ikke erlægges, skal kirkegårdsleder ved anbefalet brev til indehaveren af gravstedsretten pålægge denne at opfylde sine forpligtelser vedrørende gravstedet inden en frist på 4 uger.

5. Hvis der ved fristens udløb fortsat ikke er draget omsorg for gravstedets vedligeholdelse, meddeler kirkegårdslederen ved anbefalet brev indehaveren af brugsretten, at gravstedet sløjfes som anlagt gravsted og tilplantes eller tilsås. Gravpladserne i gravstedet må ikke på ny anvendes til begravelse før fredningstiden for den sidste begravelse er udløbet.

6. Ryddede gravsteder sløjfes uden yderligere meddelelser, når fredningstiden er udløbet, uanset om gravstedet er erhvervet for et længere tidsrum.

§ 18

1. Kirkegården har intet ansvar for skader på gravminder, beplantning eller andet på gravstederne, som er forårsaget af naturbegivenheder, hærværk eller lignende.

2. Indehavere af brugsret til gravsteder har pligt til at udbedre indtrufne beskadigelser.

§ 19

1. Kirkegården kan overtage vedligeholdelsen af et gravsted mod årlig betaling efter reglerne i afsnit D § 35.

2. Kirkegården kan overtage vedligeholdelsen af et gravsted i hele fredningsperioden, mod indbetaling af et beløb en gang for alle efter reglerne i afsnit D § 36.

3. Indgåelse af aftaler for mere end 1 fredningsperiode skal godkendes af menighedsrådet.

4. Det er ikke tilladt menighedsrådsmedlemmer, kirkevæрге, graver / kirkegårdsleder eller andre ved kirken eller kirkegården ansatte personer mod betaling at medvirke ved gravsteders vedligeholdelse.

SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR KISTEGRAVE.

§ 20

Fredningstiden - den tid, hvori en grav skal henligge urørt - er for kistegrave **30** år.

§ 21

1. En gravplads for en voksen skal være 1,3 x 2,3 m, og graven skal være så dyb, at der bliver mindst 1 m jord over kistelåget.

2. Kister med dødfødte eller spæde børn kan med kirkeværgens samtykke nedsættes i en allerede benyttet grav.

§ 22

1. Anvendes jern-, zink- eller egetræskister eller kister af andet langsomt nedbrydeligt materiale, skal gravstedsretten være erhvervet eller fornyet for et tidsrum svarende til mindst det dobbelte af fredningstiden.

2. Kister må hverken helt eller delvist være fremstillet af plastic eller andet uforgængeligt materiale.

3. Murede grave og gravkapeller kan kun tillades indrettet med menighedsrådets samtykke og stiftsøvrighedens godkendelse af såvel planerne som vilkårene for indretningen.

§ 23

Flytning af gravsatte kister må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra stiftsøvrigheden.

SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR URNEGRAVSTEDER

§ 24

Fredningstiden - den tid, hvori en grav skal henligge urørt - er for en urnegrav **10** år.

§ 25

1. Et urnegravsted skal mindst være 0,5 m². Graven skal være så dyb, at der bliver mindst 0,5 m jord over urnen. Der kan højst nedsættes 2 urner.

2. Askeurner kan nedsættes i almindelige gravsteder, uanset om der tidligere er nedsat kister heri. Det er dog en forudsætning, at urnen nedsættes således, at den forbliver urørt i hele fredningsperioden, og ikke hindrer senere begravelse eller urnenedsættelser i gravstedet.

3. Anbringelsesstedet for urne nedsat i anonym fællesgrav vil ikke blive oplyst.

§ 26

Anvendes en urne af et materiale, som må antages at være langsomt nedbrydeligt må den kun jordfæstes efter godkendelse af menighedsrådet. Der kan i sådanne tilfælde fastsættes en fredningstid, som er længere end den normale og ske en forhøjelse af taksten i forhold hertil. Urner af plastmateriale eller bronze må ikke anvendes.

§ 27

Flytning af gravsatte urner må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra menighedsrådet efter de derom gældende bestemmelser.

ØVRIGE BESTEMMELSER

§ 28

Såfremt der på kirkegården findes eller anlægges særlige afsnit til kiste- eller urnebegravelse, skal de nærmere regler for anlæg, indhegning, beplantning og anvendelse af gravminder fastsættes i et særligt tillæg til denne vedtægt. Sådanne tillæg, som tillige skal indeholde takster, skal godkendes af provstiuudvalget

§ 29

1. Jordfæstelser på kirkegården kan finde sted på alle hverdage. Urnenedsættelser kan finde sted på hverdage, - dog kun efter særlig aftale med kirkegårdskontoret fredag efter kl. 13.00 og på lørdage. Begravelser og urnenedsættelser kan ikke finde sted juledag, påskedag, pinsedag samt søn- og helligdage i øvrigt.
2. Når en præst i et trossamfund uden for folkekirken medvirker ved en begravelse på kirkegården eller fra kapellet, skal begravelseshandlingens forløb godkendes af menighedsrådet.
3. Ved borgerlig begravelse på kirkegården eller fra kapellet, fastlægges begravelseshandlingens forløb med kirkegårdens ledelse.

C. ORDENSBESTEMMELSER

§ 30

1. Kirkegården er altid åben.
2. Kirkegården er et indviet sted, hvor der skal være orden og fred.
3. Erhvervsmæssigt arbejde på kirkegården og dens gravsteder må kun udføres inden for normal arbejdstid.
4. Intet arbejde må udføres på kirkegården og dens gravsteder på en sådan måde, at det kan være til gene for gudstjeneste eller andre kirkelige handlinger.
5. Kirkegårdens tilhørende redskaber, som benyttes af gravstedsbrugere, skal efter endt brug straks sættes tilbage på deres plads.
6. Kirkegårdens dige eller hegn og gravstedernes indhegning må ikke gennembrydes.
7. Kirkegårdens låger skal holdes lukkede.
8. Færdsel uden for kirkegårdens gange er ikke tilladt.
9. Hunde skal føres i snor, og evt. efterladenskaber skal opsamles og fjernes.
10. Cykling er kun tilladt på kirkegårdens større gange, og det skal ske hensynsfuldt og må ikke foregå i flok.
11. Kørsel med motorkøretøj på kirkegården må kun foregå i kirkens eller kirkegårdens ærinde eller med særskilt tilladelse.
12. Nummerskilte på gravstederne er kirkegårdens ejendom og må ikke flyttes eller fjernes.
13. Ukrudtbekæmpende kemiske midler må ikke anvendes på kirkegården.
14. Der må ikke anvendes plastik eller lignende materialer som underlag for ralbelægning på gravsteder eller andre arealer.
15. Bænke må kun opstilles på gravstederne med kirkeværgens / kirkegårdslederens samtykke.
16. Der må ikke opsættes elektriske eller solcelledrevne lygter, lyskæder, havenisser, uafskærmede stearinlys, indfarvede sten eller lignende på gravstederne. Udsmykning, som ikke følger stedets tradition, kan forlanges fjernet.
17. Afbrydning af grene, beskadigelser af hegn og beplantninger, fjernelse af blomster eller planter fra kirkegården eller andres gravsteder, beskadigelse af gravminder og lignende kan medføre erstatningsansvar og eventuelt tillige strafansvar.
18. Kirkegårdslederen er regulativmæssigt forpligtet til at påtale enhver krænkelse af kirkegårdens orden og fred og til at indberette krænkelse af nærværende ordensbestemmelser til menighedsrådet.

TILLÆG

§30A

1. afdeling SKG Skovkirkegården
I den indrettede skovkirkegård foretager kirkegården vedligeholdelse af fællesarealerne. Udgiften herfor udredes af gravstedsbrugeren efter § 40 stk. 1 i takstregulativet. Gravmindet skal være natursten og anbringes i en lomme i kanten af bunddækkebeplantningen, og foran denne må gravstedsbrugeren anbringe sommerblomster, løgvækster og dværgbuske.
Efter begravelse / bisættelse sker aftagning af blomster og krans ved kirkegårdens foranstaltning.
2. Afdeling F Standplade i græs.
Urne- og kistegravplads i den indrettede fællesplæne, hvor der ikke anlægges eget gravsted, skal der nedlægges en flad sten af matsleben, blå bornholmsk granit i størrelse 35 x 50 x 6 cm. Til indskrift må kun benyttes indhuggede bogstaver uden eller med grå bemaling.
Ved hver sten anbringes en standardvase, som leveres af kirkegården, men betales af gravstedsejeren.
Efter begravelse / bisættelse sker aftagning af blomster og krans ved kirkegårdens foranstaltning.
Betaling for vedligeholdelse af fællesarealerne udredes af gravstedsbruger efter § 40 stk. 1.
3. Afdeling F Kistegravsteder
I stedet for hæk fortil, skal lægges en forkant af nexøfliser. Kanten anlægges af kirkegården og betales af gravstedsbrugeren. Alle gravsten står østvendt.
4. Afdeling G - 1
Kiste- og urnegravsteder med klippet bøg som baghæk og som adskilles på siden af en række brosten.
Kistegravsteder deles i to halvdele, hvor den bageste del tilplantes med Cotoneaster dammeri "Rami", og hvor der kan sættes gravminde og plantes sommerblomster, løgvækster og dværgbuske. Den forreste del tilsås med græs. Udgiften herfor udredes af gravstedsbrugeren. Betaling for vedligeholdelse af fællesarealerne udredes af gravstedsbruger efter § 40 stk. 1.
5. Gravminder generelt
Hvor andre regler ikke er gældende, må nye gravminder max. være 1 x 1 meter.

Vejledende takster

Taksterne revideres årligt ved det af provstiet udsendte og omfatter følgende punkter.

Takstblad og priser kan ses på kirkegårdskontoret.

" Erhvervelse af gravsteder § 31, § 32

" Reservering af gravsteder § 33

" Fornyelse af gravsteder § 34

" Forlængelse af brugsret § 35

" Gravning, tilkastning og planering af grav § 36.

" Udsmykning med gran og blomster på graven § 37

" Ren- og vedligeholdelse m.m. af gravsteder § 38

" Grandækning m.m. af gravsteder

" Legatgravsteder § 39

" Gravsteder med servitut § 40

" Sløjfning af gravsteder § 41

Denne vedtægt og servitutbestemmelser erstatter alle forrige vedtægter og servitutter.